

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	11
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	11
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	11
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	12
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	14
7.	DENETİM BULGULARI.....	14
8.	EKLER.....	24

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı	3
Tablo 2: İdari Personel Sayıları.....	4
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu.....	4
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	6
Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri.....	6
Tablo 6: Bütçe Dışından Gelen Kaynaklar.....	7
Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	8
Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	8
Tablo 9: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	9

KISALTMALAR

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

BOREN: Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü

EKAP: Elektronik Kamu Alımları Platformu

Tagem: Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bilançonun Sermaye Paylarına İlişkin Doğru Bilgi Vermemesi
2. Haklar Hesabında Takip Edilmesi Gereken Alımların Doğrudan Gider Olarak Kaydedilmesi
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının Gerçeği Yansıtması

B. Diğer Bulgular

1. Fakülte, Yüksekokul ve Enstitü Sekreterliği Kadrolarının Görevde Yükselme Yönetmeliğine Tabi Şube Müdürlüğü Kadrosuna Sınavsız Atama Yapılması Amacıyla Kullanılması
2. Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Alımlarda Hatalı Uygulamaların Bulunması
3. Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 15 Nisan 2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 6339 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile kurulmuş, Üniversitenin teşkilat yapısı, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun ek 158'inci maddesi ile düzenlenmiştir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı

Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili düzenlemelerdir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Sağlık Bilimleri Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı fakülte dekanlıkları, yüksekokul müdürlükleri, enstitü müdürlükleri ile araştırma ve uygulama merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; rektör, senato, üniversite yönetim kurulu, rektör yardımcıları, genel sekreter, genel sekreter yardımcıları, koordinatörlük, daire başkanlıkları, şube müdürlükleri, Hukuk Müşavirliği, Basın Danışmanlığı, Ulaşım Birimi ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde rektöre yardımcı olmaktadır.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi bünyesinde 22 fakülte, 3 enstitü, 10 meslek yüksekokulu, 27 araştırma ve uygulama merkezi ve 63 sağlık uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none"> • Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreterlik <ul style="list-style-type: none"> Hukuk Müşavirliği Basın Danışmanlığı Yazı İşleri ve Genel Evrak Müdürlüğü Gülhane Yazı İşleri Müdürlüğü Ulaştırma Birimi • Genel Sekreter Yardımcıları • Daire Başkanlıkları <ol style="list-style-type: none"> 1. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı 2. Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı 3. Personel Daire Başkanlığı 4. Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı 5. Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı 6. Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı 7. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı 8. İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü • AR-GE Birimleri <ul style="list-style-type: none"> Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Sağlık Teknokenti Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Türk Patent ve Marka Kurumu Bilgi ve Doküman Birimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Fakülteler <ul style="list-style-type: none"> 22 Fakülte • Enstitüler: <ul style="list-style-type: none"> 3 Enstitü • Meslek Yüksekokulları <ul style="list-style-type: none"> 10 Meslek Yüksekokulu • Araştırma ve Uygulama Merkezleri <ul style="list-style-type: none"> 27 adet Araştırma ve Uygulama Merkezi • Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi <ul style="list-style-type: none"> 63 adet Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi • Uzaktan Eğitim Merkezi • Sürekli Eğitim Merkezi • Bölümler <ul style="list-style-type: none"> Türk Dili Bölümü Yabancı Diller Bölümü Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü Güzel Sanatlar Bölümü Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

Üniversitede 2021 yılsonu itibarıyla akademik ve idari personel sayısı toplam 3.471'dir. Bu personelden; 2.811'i kadrolu akademik, 9'u yabancı uyruklu akademik, 18'i sözleşmeli akademik, 389'u kadrolu idari, 29'u sözleşmeli idari ve 215'i işçi kadrosunda bulunmaktadır.

Tablo 2:İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdari Hizmetler	205	194	399
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	57	58	115
Teknik Hizmetleri Sınıfı	72	75	147
Avukatlık Hizmetleri	3	3	6
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	50	23	73
Din Hizmetleri Sınıfı	0	0	0
Eğitim-Öğretim Hizmetleri Sınıfı	2	0	2
Toplam	389	353	742

Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli
	Dolu	Boş	Toplam	
Profesör	1182	127	1309	Tam Zamanlı
Doçent	607	274	881	Tam Zamanlı
Dr. Öğretim Üyesi	507	132	639	Tam Zamanlı
Öğretim Görevlisi	100	25	125	Tam Zamanlı
Araştırma Görevlisi	415	128	543	Tam Zamanlı
TOPLAM	2811	686	3497	Tam Zamanlı

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine

sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe girmektedir.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 545.133.000,00 TL ödenek tahsis edildiği, yıl içinde 164.891.308,00 TL ödenek eklenerek tahsis edilen ödeneğin 710.024.308,00 TL'ye ulaşmış olduğu, bu ödeneğin %93,96'sının yani 667.209.186,00 TL'sinin kullanıldığı, kullanılmayan 42.815,00 TL ödeneğin ise yılsonunda iptal edildiği, yapılan harcamaların %77,18'inin Personel Giderleri ve SGK Devlet Primi Giderlerinden, %13,30'unun Sermaye Giderlerinden, %5,42'sinin Mal ve Hizmet Alım Giderlerinden, %4,10'unun ise Cari Transferlerden oluştuğu görülmektedir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	376.216.000,00	444.525.053,00	444.304.775,30	99,95	66,59
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	58.966.000,00	70.784.947,00	70.705.702,25	99,89	10,59
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	18.515.000,00	37.731.685,00	36.144.730,03	95,80	5,42
05-Cari Transferler	14.437.000,00	27.700.623,00	27.296.549,39	98,50	4,10
06-Sermaye Giderleri	76.999.000,00	129.282.000,00	88.757.430,37	68,70	13,30
Toplam	545.133.000,00	710.024.308,00	667.209.187,34	93,97	100

2021 yılı bütçe başlangıç ödeneği 545.133.000,00 TL olarak tahmin edilmesine karşın bütçe gideri bütçe başlangıç ödeneğinin %123'ü oranında yani 667.209.187,34 TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.725.000,00	26.719.392,09	346	4,22
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	532.161.000,00	597.168.530,37	112	94,27
05-Diğer Gelirler	5.247.000,00	9.614.812,03	183	1,51
Toplam	545.133.000,00	633.502.734,49	116	100

Bütçe gelir tahmininin 545.133.000,00 TL olmasına karşılık gerçekleşmenin %16

fazlasıyla 633.502.734,49 TL'ye ulaşmış olduğu, toplam gelir gerçekleşmesinin bütçe içindeki payının %94,27'sinin Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler, %4,22'sinin Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ve %1,51'inin Diğer Gelirlerden oluştuğu görülmektedir.

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinde tahmin ve gerçekleşme arasındaki yüksek orandaki sapma; Örgün ve Yaygın Öğretimden Elde Edilen Gelirler ile Yurt Yatak Ücreti Gelirleri toplamının 16.466.875,42 TL, Diğer Gelirlerdeki tahmin ve gerçekleşme arasındaki yüksek oranda sapma ise; Öğrenci Katkı Payı Telafi Gelirleri ile Mevduat Faizleri toplamının 7.660.196,23 TL olarak gerçekleşmesinden kaynaklanmaktadır.

Bunun dışında, Üniversiteye 2021 yılında ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen bütçe dışı kaynaklar gelmiştir.

Tablo 6: Bütçe Dışından Gelen Kaynaklar

Proje Türü	Gelen Tutar	Para Birimi
TÜBİTAK Projeleri	3.366.974,84	TL
Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Projeleri	384.317,62	TL
Kalkınma Ajansı Projeleri	417.167,11	TL
Tagem Projeleri	140.782,48	TL
Avrupa Birliği Projeleri	2.259.067,54	TL
Bilimsel Araştırma Projeleri	136.262.451,83	TL
Mevlana Değişim Programı	99.306,10	TL
İşletmelerde Mesleki Eğitim Gören Öğrenciler	50.550,64	TL
BOREN Projesi	20.578,22	TL
Kızılay Projesi Bangsomoro	126.387,51	TL

Üniversitenin bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık değişim yüzdelerinin seyri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

	2019 Yılı (TL) A	2020 Yılı (TL) B	2021 Yılı (TL) C	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	298.792.117,01	344.265.923,03	444.304.775,30	15,22	29,06
SGK Devlet Prim Giderleri	46.472.162,58	54.438.844,44	70.705.702,25	17,14	29,88
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	38.272.809,42	27.196.099,83	36.144.730,03	-28,94	32,90
Cari Transferler	9.287.189,32	10.402.124,00	27.296.549,39	12,01	162,41
Sermaye Giderleri	69.451.863,32	46.077.339,89	88.757.430,37	-33,66	92,63
Toplam	462.276.141,65	482.380.331,19	667.209.187,34	4,34	38,31

Bütçe giderleri 2021 yılında 2020 yılına göre %38,31 artış göstermiştir. En yüksek artış %162,41 ile Cari Transferler ve %92,63 ile Sermaye Giderlerinde meydana gelmiştir.

Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) A	2020 Yılı (TL) B	2021 Yılı (TL) C	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	16.120.828,92	13.589.458,85	26.719.392,09	-15,70	96,62
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	453.592.664,00	484.723.082,41	597.168.530,37	6,86	23,20
Diğer Gelirler	16.313.565,32	9.328.550,07	9.614.812,03	-42,82	3,07
Toplam	486.027.058,24	507.641.091,33	633.502.734,49	4,44	24,79
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-147.115,94	-700.079,95	-214.920,38	375,86	-130,00
Net Toplam	485.879.942,30	506.941.011,38	633.287.814,11	4,33	24,92

Bütçe gelirleri 2021 yılında 2020 yılına göre %24,92 artış göstermiştir. En yüksek artış %96,62 olarak Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinde gerçekleşmiştir.

Yukarıda bütçe gelir ve gider tahmin ve gerçekleştirmeleri verilen üniversitenin, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin raporlandığı faaliyet sonuçları tablosunda dönem net faaliyet gelirinin 709.227.481,58 TL, dönem faaliyet giderinin 742.374.791,39 TL olduğu ve 2021 yılını 33.147.309,81 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı görülmektedir.

Tablo 9: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
742.374.791,39	709.442.201,96	214.720,38	709.227.481,58	33.147.309,81

Sağlık Bilimleri Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılını 7.372.867,76 TL net dönem zararı ile kapatmıştır.

Üniversitenin tek pay sahibi olduğu Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketinin kuruluş kararı 23.05.2018 tarih ve 9588 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayımlanmıştır. Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketinin sermayesi 4.000.000,00 TL'dir. Üniversite sermayesi 11.000.000,00 TL olan ve kuruluş kararı 20.09.2018 tarih ve 9664 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayımlanan Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Sağlık Teknokenti Anonim Şirketine 3.850.000,00 TL sermaye ile %35 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak; İktisadi İşletme Müdürlüğünün 2021 yılı gelirleri toplamı 2.638.179,52 TL, giderleri toplamı 2.611.940,85 TL olup faaliyet dönemini 26.238,67 TL kârla kapattığı anlaşılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama

standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2021 yılsonu itibarıyla; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun’un beşinci kısmında, 55 ile 67’nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu düzenlemeler olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2021 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2021 yılı Faaliyet Raporu'nda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonu hakkında bilgi sahibi olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği; program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren Performans Programı hazırlanmıştır.

İdare, Bütçesi'ni Stratejik Plan ve Performans Programı'na uygun olarak hazırlamıştır.

Risklerin tespitine yönelik prosedürleri içeren Risk Strateji Belgesi hazırlanmamıştır. Bu sebeple risk tespitleri ve değerlendirmesi de yapılamamış olup uygulamada yetersizliklerin mevcut olduğu anlaşılmıştır.

Ön Mali Kontrol Sistemi İdarede mali hizmetler uzmanı kadrosunda çalışan herhangi bir personelin bulunmaması sebebiyle mevzuata yeterince uygun kurulamamıştır. İlgili ön mali kontrol faaliyeti Strateji Biriminde çalışan bir şef tarafından yürütülmektedir. İlgili personelin mali karar ve işlemlerin hazırlanması ve uygulanması aşamalarında görevlendirilmediği anlaşılmıştır.

Birimlere ait yetki devirleri ve sınırları etkin bir şekilde belirlenmiştir. Ancak iş akış süreçlerinin belirlenmediği ve görevler ayrılığı ilkesinin temini için herhangi bir çalışmanın yapılmadığı anlaşılmıştır.

İdare, görev ve hizmetlerini yerine getirmek için bilgi yönetim sistemlerini kullanmaktadır. Ancak bu sistemlerin yönetimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve raporları üreterek gerekli analizleri yapma hususunda yetersiz kaldığı değerlendirilmektedir. Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmek suretiyle duyuruluyor olsa da bu konuda eksikliklerin mevcut olduğu görülmüştür. 2021 yılı Faaliyet Raporu süresinde hazırlanarak Kurumun web sitesinde yayımlanmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun 27.03.2018 tarih ve E.8957 sayılı senato kararı ile üst yöneticinin onayı üzerine görevlendirildiği ancak güncel olarak yetkin eleman yetersizliği nedeniyle Kurulun oluşturulamadığı anlaşılmıştır. İç Kontrol Sistemi, tam olarak kurulamadığından ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmadığından sistemin değerlendirilerek üst yöneticinin onayına sunulmadığı ve yetersizliklerin tespitine ilişkin bir çalışma yapılamadığı görülmüştür.

İdare Faaliyet Raporu'nda yer alan İç Kontrol Güvence Beyanı üst yönetici tarafından, Birim Faaliyet Raporu'nda yer alan İç Kontrol Güvence Beyanı ise harcama yetkilileri tarafından imzalanmış birimlerin web sayfasında yayımlanmıştır.

Yukarıda da açıklandığı üzere İdarede iç kontrolün işleyişine ilişkin mevzuatın öngördüğü yükümlülüklerin birçoğunun yerine getirilmediği görülmektedir. İlgili hususlar değerlendirildiğinde Üniversitede iç kontrol sisteminin tam anlamıyla kurulmadığı, yükümlülüklerin yerine getirilmediği, gerekli raporlamaların yapılmadığı görülmüştür.

Diğer taraftan, Üniversitede İç Denetçi bulunmamaktadır. Ön mali kontrol her ne kadar yapılıyor olsa da iç denetim de iç kontrolün bir parçasıdır. Kurumda İç Denetçi bulunmaması iç denetim fonksiyonunun yetersizliğini işaret etmekte olup iç kontrolün etkin işlemesine mani olmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bilançonun Sermaye Paylarına İlişkin Doğru Bilgi Vermemesi

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi ile Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketi sermaye payının, özel bütçe mali rapor ve tablolarında doğru takip edilmediği görülmüştür.

Muhasebenin tam açıklama ilkesi gereği, Üniversitenin varlığı niteliğindeki sermaye payının işlemin içeriğini tam olarak yansıtabilecek şekilde muhasebeleştirilerek raporlanması gerekmektedir. Nitekim Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159'uncu maddesinde mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayelerin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında, Yönetmelik'in 162'nci maddesi gereği döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermayelerin ise 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında takip edileceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu hesapların işleyişine ilişkin düzenlemelere anılan Yönetmelik'in 161 ve 164'üncü maddelerinde ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Üniversitenin Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketindeki sermaye payının nominal değeri 4.000.000,00 TL olup ilgili payın tamamı 241 Hesabında takip edilmemektedir. Bununla birlikte Döner Sermaye İşletmesinin mali tablolarında 500 Sermaye Hesabında kayıtlı tutarın 1.000.000,00 TL olduğu ancak ilgili sermaye payının 242 Hesabında takip edilmediği tespit edilmiştir. Bahse konu kayıtların yapılmaması yahut hatalı yapılmasından dolayı Bilançoda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 3.455.000,00 TL, 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 1.000.000,00 TL eksik raporlanmaktadır.

Mali tabloların doğru ve tam olması için Üniversitenin Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketi ve Döner Sermaye İşletmesindeki sermaye payının eksiksiz bir şekilde muhasebe kayıtlarında izlenmesi gerekmektedir.

İdare cevabında bulgu içeriğinde yer alan hususta 2022 yılında gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığını belirtmiş olsa da bu durumun 2021 yılı mali tablolarına etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Haklar Hesabında Takip Edilmesi Gereken Alımların Doğrudan Gider Olarak Kaydedilmesi

İdarece yapılan bilgisayar sistem ve yazılımı ile lisans alımına ilişkin harcamaların 260 Haklar Hesabı aracılığıyla maddi olmayan duran varlıklar hesap grubunda muhasebeleştirilmek yerine doğrudan 630 Giderler Hesabı'na kaydedilerek giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 194'üncü maddesinde İdarenin hukuki tasarrufunda bulunan ya da belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların 260 Haklar Hesabında takip edileceği ifade edilmiş, 195'inci maddesinde ise hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir.

İdarede 2021 yılı içerisinde hizmetlerde kullanılmak üzere bilgisayar sistem ve yazılım programları ile çeşitli lisans ve güncelleme alımı için ödeme yapılmıştır. Söz konusu alımlara ilişkin harcamalar belirli alanlarda kullanma hak ve yetkisi tanıyan ve ekonomik değer taşıyan niteliktedir. Ancak yapılan incelemelerde söz konusu harcamaların 260 Haklar Hesabı yerine 630 Giderler Hesabına kaydedildiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak maddi duran varlık hesap grubuna dahil edilmesi gereken bahse konu alımların 260 Haklar Hesabında muhasebeleştirilmemesi nedeniyle ilgili hesap Bilanço'da 809.969,74 TL hatalı bilgi sunmaktadır.

İdare cevabında bulgu içeriğinde yer alan hususta 2022 yılında işlem yapıldığını belirtmiş olsa da bu durumun 2021 yılı mali tablolarına etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 3: Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

Üniversitede çeşitli yasal düzenlemelere dayanılarak çalıştırılan personel için mevzuat gereği ayrılması zorunlu olan kıdem tazminatı karşılıklarının muhasebeleştirilmediği ve bu nedenle de Bilanço'nun bu yükümlülüğe ilişkin doğru bilgi sunmadığı görülmüştür.

İşçi statüsünde çalışan personele ödenecek kıdem tazminatına ilişkin düzenleme, 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer almaktadır. Anılan madde hükmü uyarınca; kamu idaresi, bünyesinde bir yıldan uzun süreli çalışan işçiler ile iş ilişkisinin maddede sayılan hallerden herhangi biri nedeniyle sona ermesi durumunda, kıdem tazminatını ödemekle yükümlüdür. Mezkûr Kanun'un diğer maddelerinin mülga olması sonrasında yürürlüğe giren

4857 sayılı İş Kanunu'nun 112'nci maddesinde ise kıdem tazminatına ilişkin düzenlemeler, alt işverene bağlı olarak kamu kurumlarında sürekli çalışan personeli de kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Dolayısıyla Üniversite, anılan mevzuat hükümlerinde öngörülen şartların oluşması halinde kıdem tazminatı ödemekle yükümlü kılınmıştır.

Kamu idaresinin bu tazminata ilişkin muhtemel yükümlülüklerini, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde temel ilke ve kavramlardan biri olarak belirlenen ihtiyatlılık gereği muhasebeleştirilerek raporlanması gerekmektedir. Nitekim Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 291 292, 342 ve 343'üncü maddelerinde de idarece hesaplanan kıdem tazminatı karşılıklarının, muhtemel ödeme süresi dikkate alınarak 372 veya 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarında izlenmesi gerektiği açıkça ifade edilmiştir. Bu madde hükümleri uyarınca faaliyet yılı için hesaplanan kıdem tazminatı karşılıklarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları ve 630 Giderler Hesabı kullanılarak muhasebeleştirilmesi, izleyen yılda ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarlarının ise 372 nolu hesaba aktarılması gerekmektedir.

Öte yandan Yönetmelik'in 349'uncu maddesi gereğince açılış bilançosuna dâhil edilmemiş olan yükümlülüklerin envanteri yapıldıkça belirlenen değerinin ilgili hesaba ve 500 Net Değer Hesabına ilave edileceği hüküm altına alındığından önceki yıllarda ayrılması gereken ancak ayrılmamış olan kıdem tazminatı karşılıklarının hesaplanarak 472 ve 500 nolu hesaplar aracılığıyla muhasebe kayıtlarına alınması icap etmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde Üniversite tarafından; yıllar itibarıyla sürekli işçilere ve alt işverene bağlı çalıştırılan işçilere ilişkin kıdem tazminatının hesaplanarak ayrılması işleminin bazı birimler tarafından hiç yerine getirilmediği bazı birimler tarafından ise eksik olarak gerçekleştirildiği, bu nedenle kıdem tazminatının tam ve doğru muhasebeleştirilip mali tablolara yansıtılmadığı görülmüştür.

Bu durum 2021 yılı Bilançosu'nda 472 ve 500 nolu hesapların, Faaliyet Sonuçları Tablosu'nda ise 630 nolu hesabın eksik raporlanmasına neden olmuştur. İdare cevabında bulgu içeriğinde yer alan hususta 2022 yılında işlem yapıldığını belirtmiş olsa da bu durumun 2021 yılı mali tablolarına etkisi bulunmamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Fakülte, Yüksekokul ve Enstitü Sekreterliği Kadrolarının Görevde Yükselme Yönetmeliğine Tabi Şube Müdürlüğü Kadrosuna Sınavsız Atama Yapılması Amacıyla Kullanılması

Görevde Yükselme Yönetmeliği'ne tabi şube müdürlüğü kadrosuna kıyasla daha üst görev niteliğindeki fakülte sekreterliği, yüksekokul sekreterliği ve enstitü sekreterliği kadrolarının; şube müdürlüğüne sınav şartı olmaksızın atama yapılabilmesi amacıyla kullanıldığı anlaşılmıştır.

Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nin 1'inci maddesinde Yönetmelik'in amacının liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumları memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliğine ilişkin usul ve esasları belirlemek olduğu ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in 5'inci maddesinde şube müdürü kadrosu görevde yükselmeye tabi kadrolar arasında sayılmış, 6'ncı maddesinde ise görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda;

-İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68'inci maddesinin (b) bendinde belirtilen hizmet şartlarını taşımak,

-İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla, ilgilinin başvurulan kadroya ilişkin 7'nci maddede belirtilen alt görevlerde toplam en az üç yıl hizmeti bulunmak, ilan edilen kadro için bu şartı sağlayan personel bulunmaması durumu hariç olmak üzere, bu hizmet süresinin en az bir yılını kurumda geçirmiş olmak genel şartlar olarak belirlenmiştir.

Yönetmelik'in 7'nci maddesinde ise şube müdürü kadrosuna atanmak için;

-En az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak,

-İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla, yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarında şef, koruma ve güvenlik şefi, uzman, sivil savunma uzmanı, araştırmacı, basın ve halkla ilişkiler müşaviri, müze

araştırmacısı, çözümleyici, başhemşire, müdür yardımcısı kadrolarından birinde veya en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolardan birinde çalışıyor olmak özel şartlar olarak tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler uyarınca, şube müdürlüğü kadrosuna atanmak için 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68'inci maddesinin (b) bendinde belirtilen hizmet şartlarını taşımak ve en az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak yeterli olmayıp bununla birlikte 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nin öngördüğü liyakat ilkesinin sağlanması için bahsi geçen kadroya atanacak personelin görevde yükselme sınavına girmesi ve bu sınavda başarılı olması gerekmektedir.

Her ne kadar görevde yüксеlebilmek genel olarak sınav şartına bağlanmış olsa da Yönetmelik, 20'nci maddenin 1'inci fıkrasının (b) bendinde yer alan;

“Gruplar arasındaki görevde yükselme ve unvan değişikliği niteliğindeki atamalar görevde yükselme sınavı veya unvan değişikliği sınavına tabidir. Ancak, Kurumda veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere, görevde yükselme sınavı veya unvan değişikliği sınavına tabi tutulmadan atama yapılabilir.”

düzenlemesi ile buna bir istisna getirmiş ve şube müdüründen daha üst görevlere en az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak kaydıyla, genel hükümlere göre sınavsız atama yapılabileceği, yine söz konusu üst görevlerde bulunanların sınav şartı aranmaksızın şube müdürlüğü gibi alt görevlere atanabileceğini hüküm altına almıştır.

Ancak ilgili düzenleme; şube müdürlüğünden daha üst görevlere yapılan atamaların bu görevlerde çok kısa süre çalışarak şube müdürlüğüne sınavsız geçiş için kullanılmasını amaçlamamıştır.

Üniversitede bazı müdürlük kadrolarına; bir süreliğine şube müdürlüğünden daha üst görev olarak kabul edilen fakülte, yüksekokul ve enstitü sekreterliği görevinde bulunanların atandığı anlaşılmıştır. Bu şekilde şube müdürlüğüne atanmış olanlar önce yukarıda değinilen ve üst görev niteliğinde bulunan kadrolara atanmış ve kısa süreler sonrasında şube müdürlüğü kadrolarına atamaları gerçekleştirilmiştir. 2016 tarihinden itibaren fakülte, yüksekokul ve enstitü sekreterliğinden şube müdürlüğü kadrosuna atanmış olan 12 personel 3 gün ila 5 aylık sürelerde ilgili sekreterlik görevinde bulunmuşlardır.

İdare her ne kadar; ilgili personel atamalarının insan kaynağı yetersizliği nedeniyle mevzuatın sınavsız atamaya ilişkin istisna hükmünden yararlanılarak gerçekleştirildiğini, mevzuatla getirilen eşitlik ve liyakat esasının göz ardı edilmediğini ifade etse de mevzuat hükmünün şube müdürlüğü kadrosuna sınavsız geçiş amacı taşımadığı göz önüne alındığında bahse konu uygulamanın eşitlik ve liyakat ilkelerine aykırı olduğu anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla 12 personelin; önce fakülte, yüksekokul yahut enstitü sekreterliği kadrosuna, kısa süreliğine bu görevde bulunmalarının ardından ise görevde yükselme sınavına tabi tutulmaksızın şube müdürlüğü kadrosuna atanması işlemi Üniversitenin mevzuatla belirlenmiş amaçlarına ulaşması ve memurların eşitlik ve liyakat esasları dahilinde görevlerini yerine getirebilmeleri açısından riskler barındırmaktadır.

BULGU 2: Doğrudan Temin Yöntemi İle Yapılan Alımlarda Hatalı Uygulamaların Bulunması

Sağlık Bilimleri Üniversitesi tarafından doğrudan temin yöntemiyle yapılan bazı alımlarda yasaklılık sorgulamasının yapılmadığı ve alımların Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinde kayıt altına alınmadığı görülmüştür.

a) Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Kamu İdaresinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının d bendi kapsamında yapılan alımlarda ihalelere katılmaya ilişkin yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5.4'üncü maddesinde 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği ancak anılan Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, Sağlık Bilimleri Üniversitesi tarafından 22/d kapsamında yapılan alımlarda, alım yapılan gerçek veya tüzel kişilerin Kamu İhale Kurumunun internet

sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrolünün yapılmadığı görülmüştür.

b) Doğrudan Temin Kayıt Formunun Doldurulmaması ve Elektronik Kamu Alımları Platformu Üzerinde Kayıt Altına Alınmaması

Kamu İdaresi tarafından doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar için Doğrudan Temin Kayıt Formu doldurulmadığı ve Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinde kayıt altına alınmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılacak diğer işlemleri düzenleyen 30.9.2'nci maddesinde, doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinde kayıt altına alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu formun doldurulmaması, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamalar için aynı Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendi gereği idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu aşması durumunda Kamu İhale Kurulundan alınması gereken uygun görüşün alınmaması riskini oluşturmasının yanı sıra işlemlerin yasal düzenlemelere uygunluğunu etkileyebilecek niteliktedir.

BULGU 3: Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

Üniversitede 2021 yılı kapsamında yapılan incelemeler neticesinde, İdarenin tasarrufunda bulunmakla beraber kiralanmak suretiyle kullanım yetkisinin kısıtlandığı taşınmazlara ilişkin bilgilerin nazım hesaplarda detaylı olarak raporlanmadığı tespit edilmiştir.

Kiralama işlemi malikin taşınmaz üzerindeki yetkilerini kısıtlayıcı nitelikte olduğundan İdarenin söz konusu işlem kapsamında değerlendirdiği taşınmazlarına ilişkin bilginin mali tablolarda sunulması saydamlık ilkesinin gereğidir.

Nitekim Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 553/B maddesinde kiraya verilen yahut üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden, "990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar" ve "999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı" hesapları aracılığıyla izlenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır. Bu hesapların işleyişine ilişkin ayrıntılı düzenleme ise anılan Yönetmelik'in 533/C maddesinde yer almaktadır.

Ancak yapılan incelemelerde; envanter çalışmalarının tamamlanmaması, kiralama işlemlerine ilişkin bilginin muhasebe birimine zamanında aktarılmaması ve birimler arasındaki koordinasyon eksikliği nedeniyle kiralama konusu yapılan taşınmazların kayıtlı bedelleri üzerinden ilgili nazım hesaplar aracılığıyla takip edilmediği dolayısıyla da mali tabloların bu taşınmazlara ilişkin tam ve doğru bilgi sunmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, Üniversitece kiralanmış taşınmazların mali tablolarda raporlanmasını teminen ilgili envanter çalışmalarının tamamlanması, birimler arası koordinasyonun sağlanarak bahse konu işlemlerin 990 ve 999 nolu hesaplar aracılığıyla muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Bulgu konusu hususla ilgili İdare tarafından çalışmalara başlandığı bildirilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının Mevzuata Uygun Bir Şekilde Kullanılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	İlgili husus düzeltilmediğinden 2021 yılında bulgu konusu yapılmıştır.